

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2018.7.27.
COM(2018) 350 final

2018/0214 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

**az Európai Uniónak az eredetmegjelölésekről és a földrajzi jelzésekről szóló Lisszaboni
Megállapodás genfi szövegéhez történő csatlakozásáról**

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Az eredetmegjelölések oltalmára és nemzetközi lajstromozására vonatkozó, 1958. évi Lisszaboni Megállapodás a Szellemi Tulajdon Világszervezete (WIPO) által kezelt szerződés, amelyben az ipari tulajdon oltalmára létesült Párizsi Egyezmény részes felei vehetnek részt. Szerződő felei kötelesek saját területükön oltalomban részesíteni a többi szerződő fél termékeinek a származási országban elismert és oltalom alatt álló, valamint a WIPO Nemzetközi Irodája által lajstromozott eredetmegjelölését, kivéve, ha a lajstromozás kérelmezésétől számított egy éven belül arról nyilatkoznak, hogy nem tudják biztosítani az oltalmat.

Jelenleg az Unió hét tagállama részes fele a Lisszaboni Megállapodásnak: Bulgária (1975 óta), a Cseh Köztársaság (1993 óta), Szlovákia (1993 óta), Franciaország (1966 óta), Magyarország (1967 óta), Olaszország (1968 óta) és Portugália (1966 óta). Az Unió három tagállam (Görögország, Románia és Spanyolország) aláírta, de még nem erősítette meg a Megállapodást. Maga az Unió nem szerződő fél, mivel a Lisszaboni Megállapodáshoz tagként csak államok csatlakozhatnak.

A Lisszaboni Megállapodás felülvizsgálatára 2009 és 2015 között került sor, amelynek céljai a következők voltak: i. a jelenlegi keretrendszer finomhangolása, ii. az olyan rendelkezések beépítése, amelyek szerint a lisszaboni rendszer a földrajzi jelzésekre is vonatkozik, valamint iii. a kormányközi szervezetek, például az EU csatlakozási lehetőségének beépítése.

2015. május 7-én a Tanács határozatot fogadott el, amelyben felhatalmazta a Bizottságot, hogy vegyen részt a 2015. május 11–21. között Genfben megrendezett diplomáciai értekezleten, amelynek során 2015. május 20-án elfogadták az eredetmegjelölésekről és a földrajzi jelzésekről szóló Lisszaboni Megállapodás genfi szövegét (a továbbiakban: a Genfi Szöveg). Tekintettel az Európai Bíróság 2017. október 25-én a C-389/15. sz. ügyben hozott ítéletére, ennek a határozatnak a helyébe lépett az eredetmegjelölésekről és a földrajzi jelzésekről szóló felülvizsgált Lisszaboni Megállapodásra irányuló tárgyalások megkezdésére való felhatalmazásról szóló, 2018. március 5-i (EU) 2018/416 tanácsi határozat.

A Genfi Szöveg az eredetmegjelöléseken túl valamennyi földrajzi jelzésre kiterjeszti a lisszaboni rendszer alkalmazási körét. A szöveg összeegyeztethető a WTO TRIPS-megállapodásával és a mezőgazdasági termékek földrajzi jelzéseinek oltalmáról szóló releváns uniós jogszabályokkal, továbbá lehetővé teszi a nemzetközi szervezetek (például az Európai Unió) számára, hogy a szövegben részes Szerződő Felekké váljanak.

A felülvizsgált megállapodás felvázolja azokat a feltételeket és folyamatokat, amelyek révén a szerződő felek kérhetik a lajstromozott eredetmegjelölések és földrajzi jelzések oltalom alá vonását, ugyanakkor egyes szervezetek számára megfelelő biztosítékokat és átmeneti időszakokat tesz lehetővé.

Ami a bejelentésekre és a nemzetközi lajstromozásra irányuló eljárásokat illeti, a Szerződő Felek használati szándékról szóló nyilatkozatot kérhetnek, ha az a saját joguk szerinti oltalom alá vonáshoz szükséges (a Genfi Szöveg 5. cikkének (5) bekezdése és a Lisszaboni Megállapodás, valamint a Lisszaboni Megállapodás genfi szövege szerinti Közös Végrehajtási Szabályzat (a továbbiakban: Közös

Végrehajtási Szabályzat) 5. szabályának (4) bekezdése). A termék tulajdonságai és földrajzi eredete közötti kapcsolatra vonatkozó információkat illetően – amely a régi Lisszaboni Megállapodás szerint nem volt kötelező – valamely Szerződő Fél területén nem kerül oltalom alá az eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés, ha ez a követelmény ott kötelező, és a bejelentés nem teljesíti azt. A bejelentésben a bejelentő a legjobb tudomása szerint megjelöli, hogy az eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés egyes elemei részesültek-e már oltalomban (5. szabály (5) bekezdés).

A lajstromozási díj 500 CHF-ről 1 000 CHF-ra emelkedik, és a szövegbe olyan rugalmasságot is bevezettek, amely lehetővé teszi a tagok számára, hogy szükség szerint járuljanak hozzá a költségvetéshez. Földrajzi jelzésenként 500 CHF átmeneti díjat kell fizetni a régi rendszerről az új rendszerre történő átállásért. A Szerződő Felek egyéni díjmegállapítást is kérhetnek, hogy fedezni tudják a nemzetközi lajstromozás érdemi vizsgálatával járó költségeket.

A 9. cikk szerint valamennyi Szerződő Fél köteles saját területén, saját jogrendszerének és gyakorlatának keretein belül, ugyanakkor e szöveg feltételeivel összhangban biztosítani a lajstromozott eredetmegjelölések és földrajzi jelzések oltalmát, amely a saját területén elutasítás, lemondás, megsemmisítés vagy törlés tárgyát is képezheti.

A 11. cikk az oltalom tartalmát határozza meg. A 11. cikk (1) bekezdésének a) pontja értelmében olyan termékek esetében, amelyek ugyanolyan jellegűek, de eltérő eredetűek, mint amelyekre az eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés vonatkozik, és nem ugyanolyan jellegű termékek vagy szolgáltatások esetében a Szerződő Felek kötelesek az eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés használatát megakadályozó jogi eszközöket biztosítani, ha e használat a szóban forgó termékek vagy szolgáltatások és az eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés kedvezményezettjei közötti összefüggést jelezne vagy arra utalna, és valószínűsíthetően sértené az érdekeiket, vagy adott esetben az eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés hírnevét gátolná vagy gyengítené, illetve azzal tisztességtelen módon élne vissza. A 11. cikk (1) bekezdésének b) pontja ráadásul kitér bármilyen egyéb olyan gyakorlatra, amely a termék tényleges eredete, származása vagy jellege tekintetében a fogyasztó megtévesztéséhez vezethet. A 11. cikk (2) bekezdése lényegében a 11. cikk (1) bekezdése a) pontjának alkalmazását terjeszti ki a TRIPS-megállapodás 23. cikkének (1) bekezdésében felsorolt esetekre („még akkor is, ha feltüntetik a termékek valódi származási helyét, vagy ha az eredetmegjelölést vagy földrajzi jelzést más nyelvre lefordítva használják, vagy ha azt olyan kifejezések kísérik, mint például „stílusú”, „jellegű”, „típusú”, „gyártmányú”, „utánzat”, „módszerű”, „készült itt”, „fajtájú”, „hasonló” stb.”), azonban annak hatályát nem korlátozza a borra és a szeszes italokra.

A 12. cikk lényegében azt biztosítja, hogy az oltalom alatt álló elnevezések később ne válhassanak köznevesült elnevezésekké.

A 13. cikk (1) bekezdése egyértelműen az eredetmegjelölések vagy földrajzi jelzések és a korábbi védjegyek együttes fennállásáról rendelkezik, a WTO vizsgálóbizottságának az EU és az USA/Ausztrália közötti jogvitában (DS174/DS290) tett megállapításaival összhangban, amelyek szerint az együttes fennállás a TRIPS-megállapodás 17. cikkén alapul. A 13. cikk lehetővé teszi a Szerződő Felek számára, hogy a védjegy által biztosított jogokra korlátozott mértékű kivételt biztosítsanak abban az értelemben, hogy az ilyen korábbi védjegy bizonyos körülmények között tulajdonosát nem jogosítja fel annak megakadályozására, hogy

egy lajstromozott eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés az adott Szerződő Fél területén oltalomban részesüljön vagy használják azt.

A nemzetközi lajstromozás hatályának elutasításáról szóló értesítésben meg kell jelölni az elutasítás alapjául szolgáló okokat (15. cikk). Az elutasítás a Végrehajtási Szabályzatban meghatározott eljárásokkal összhangban vonható vissza (11. szabály). Bár a Genfi Szöveg nem tesz kifejezett említést valamely eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés oltalom alá vonásának visszavonására irányuló tárgyalásokra, ilyen tárgyalásokra a kifejezett említés hiányában is kerülhet sor.

A 17. cikk (Átmeneti időszak) a korábbi használat vonatkozásában rendelkezik átmeneti időszak megállapításának lehetőségéről.

A lajstromozott eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés megsemmisítésének okait illetően a vonatkozó 19. cikk nem utal a megsemmisítés okaira, ezért lehetővé teszi a Szerződő Felek számára, hogy saját nemzeti szabályaikat alkalmazzák, összhangban az uniós jogszabályokkal, amelyek szintén nem sorolják fel a megsemmisítés okait.

A Genfi Szöveg három hónappal azt követően lép hatályba, hogy öt részes fél megerősítette azt (29. cikk (2) bekezdése).

A Lisszaboni Megállapodás genfi szövegével kapcsolatban az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik. Ez az Európai Bíróság C-389/15. számú, Bizottság kontra Tanács ügyben 2017. október 25-én hozott ítéletéből következik, amely kimondta, hogy a felülvizsgált Lisszaboni Megállapodás tervezete, azaz a Genfi Szöveg alapvetően az Unió és a harmadik államok közötti kereskedelem elősegítésére és szabályozására irányul, másfelől e kereskedelemre közvetlen és azonnali hatásokat gyakorol, és így a megtárgyalása azon kizárólagos hatáskörbe tartozik, amelyet az EUMSZ 3. cikkének (1) bekezdése biztosít az Unió számára az EUMSZ 207. cikkének (1) bekezdésében említett közös kereskedelempolitika területén.

A mezőgazdasági termékeket illetően az Unió kidolgozta a földrajzi jelzések oltalmának egységes és részletes rendszerét a borok (1970), a szeszes italok (1989), az ízesített borok (1991), valamint az egyéb mezőgazdasági termékek és élelmiszerek (1992) vonatkozásában. A mezőgazdasági termékek földrajzi jelzéseinek oltalmáról szóló uniós jogszabályok kizárólagos jellegéből adódóan a tagállamok nem rendelkezhetnek saját oltalmi rendszerrel, és nem részesíthetik oltalomban a lisszaboni rendszer olyan tagjainak mezőgazdasági földrajzi jelzéseit, amelyek harmadik országok. Amíg azonban az Unió nem részes fele a Genfi Szövegnek, a lisszaboni rendszer szerinti oltalom céljából nem nyújthatja be az uniós szinten lajstromozott mezőgazdasági földrajzi jelzéseket, és ugyanezen rendszer alapján nem részesítheti oltalomban olyan tagok földrajzi jelzéseit, amelyek harmadik országok.

Ahhoz, hogy az Unió megfelelően gyakorolhassa a Lisszaboni Megállapodás genfi szövegével kapcsolatos kizárólagos hatáskörét és a mezőgazdasági földrajzi jelzések oltalmának részletes rendszerével összefüggő feladatait, az EU-nak a megállapodás részes felévé kell válnia.

Ahhoz, hogy az Európai Unió a Genfi Szöveg részes felévé váljon, teljesülnie kell annak a feltételnek, hogy legalább egy tagállama a Párizsi Egyezménynek részes fele, továbbá az Uniónak ki kell jelentenie, hogy saját belső eljárásaival összhangban felhatalmazást kapott arra, hogy e szöveg részes fele legyen, és hogy az Uniót létrehozó szerződés értelmében olyan jogszabály van érvényben, amely szerint a földrajzi jelzések tekintetében regionális oltalmi jogcím szerzhető. A Párizsi Egyezménynek valamennyi tagállam részes fele. Ami azokat a jogszabályokat illeti,

amelyek szerint a földrajzi jelzések tekintetében regionális oltalmi jogcím szerezhető, az Unió – az azt létrehozó szerződésekkel összhangban – kidolgozta a földrajzi jelzések oltalmának egységes és részletes rendszerét a borok (1970), a szeszes italok (1989), az ízesített borok (1991), valamint az egyéb mezőgazdasági termékek és élelmiszerek (1992) vonatkozásában.

E tanácsi határozatra irányuló javaslattal a Bizottság a Tanács jóváhagyását kéri, hogy engedélyezze az Európai Uniónak a Genfi Szöveghez történő csatlakozását.

- **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

A mezőgazdasági termékeket illetően az EU kidolgozta a földrajzi jelzések oltalmának egységes és részletes rendszerét a borok (1970), a szeszes italok (1989), az ízesített borok (1991), valamint az egyéb mezőgazdasági termékek és élelmiszerek (1992) vonatkozásában. E rendszerek révén az érintett termékek oltalom alatt álló elnevezései egyetlen bejelentési eljárás alapján az egész EU-ban széles körű oltalmat élveznek. A legfontosabb rendelkezéseket a bor vonatkozásában a 2013. december 17-i 1308/2013/EU rendelet, az ízesített borok vonatkozásában a 2014. február 26-i 251/2014/EU rendelet, a szeszes italok vonatkozásában a 2008. január 15-i 110/2008/EK rendelet, a mezőgazdasági termékek és élelmiszerek vonatkozásában pedig a 2012. november 21-i 1151/2012/EU rendelet tartalmazza.

- **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

Az Uniónak a Lisszaboni Megállapodás genfi szövegéhez történő csatlakozása összhangban áll a földrajzi jelzések oltalmának kétoldalú, regionális és többoldalú megállapodások révén történő elősegítésére és megerősítésére irányuló általános uniós politikával.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

- **Jogalap**

A Szerződés tárgyát figyelembe véve a Tanács határozatának az Európai Unió működéséről szóló szerződés 207. cikkén és 218. cikkének (6) bekezdésén kell alapulnia.

- **Szubszidiaritás (nem kizárólagos hatáskör esetén)**

Az Európai Unióról szóló Szerződés (EUSZ) 5. cikkének (3) bekezdése szerint a szubszidiaritás elve nem vonatkozik az Unió kizárólagos hatáskörébe tartozó területekre.

- **Arányosság**

A csatlakozás hiányában az Unió és tagállamai nem tudnának részesülni a Lisszaboni Megállapodás genfi szövege által nyújtott előnyökből. Az Unió kereskedelempolitikájának kizárólagos jellegéből adódóan – a szellemi tulajdon kereskedelmi vonatkozásait is beleértve – a tagállamok nem rendelkezhetnek saját oltalmi rendszerrel, és nem részesíthetik oltalomban a lisszaboni rendszer olyan tagjainak mezőgazdasági földrajzi jelzéseit, amelyek harmadik országok. Amíg azonban az Unió maga nem részes fele a genfi szövegnek, a lisszaboni rendszer szerinti oltalom céljából nem nyújthatja be az uniós szinten lajstromozott mezőgazdasági földrajzi jelzéseket, és ugyanezen rendszer alapján nem részesítheti oltalomban olyan tagok földrajzi jelzéseit, amelyek harmadik országok. Ahhoz, hogy az EU megfelelően gyakorolhassa a mezőgazdasági földrajzi jelzések lisszaboni

rendszer szerinti oltalmával kapcsolatos kizárólagos hatáskörét, tagsággal kell rendelkeznie.

- **A jogi aktus típusának megválasztása**

A Lisszaboni Megállapodás genfi szövegének 28. cikkére (Csatlakozás ehhez a szöveghez) tekintettel a megfelelő jogi eszköz az Unió Genfi Szöveghez történő csatlakozásának megkötéséről szóló tanácsi határozat.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELESEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Tárgytalan.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

Az eredetmegjelölésekről és a földrajzi jelzésekről szóló Lisszaboni Megállapodás genfi szövegéhez történő uniós csatlakozás ütemterve 2017. december 21-én jelent meg, amely szerint az érdekelt felek 2018. január 18-ig nyújthatták be észrevételeiket. A megadott határidőig 8 észrevétel érkezett. Egy kivételével mindegyik pozitívan viszonyult a kezdeményezéshez, és támogatta az EU csatlakozását. Három észrevételben azt a nézetet fogalmazták meg, hogy az EU-nak fel kell gyorsítania a nem mezőgazdasági földrajzi jelzések elismerésével és oltalmával kapcsolatos vitát. Két észrevételben ellenezték a szűkített listát, mivel az Unió valamennyi földrajzi jelzésének élveznie kellene a Genfi Szöveg szerinti oltalmat.

- **Szakértői vélemények beszerzése és felhasználása**

Az AND International által 2012 októberében készített, „Value of production of agricultural products and foodstuffs, wines, aromatised wines and spirits protected by a geographical indication (GI)” című tanulmány (http://ec.europa.eu/agriculture/external-studies/value-gi_en)

azonosította, hogy az EU földrajzi jelzésekkel kapcsolatos politikája milyen előnyökkel jár a következő csoportok számára: fogyasztók (minőségbiztosítás), termelők (a rendszer a minőségi előírásokat teljesítő valamennyi termelő előtt nyitva áll; tisztességes verseny; felár; hatékony oltalom), a társadalom egésze (értékes termékek vidéki területekhez való kötődése; hagyományőrzés; a termelők és a fogyasztók újra kapcsolatba kerülnek egymással) és a környezet (a hagyományos termékek adott tájakhoz és gazdálkodási rendszerekhez kötődnek). A 27 EU-tagállamban lajstromozott 2 768 földrajzi jelzésre vonatkozó, 2005–2010 közötti gazdasági adatok értékelése során a tanulmány különösen azt állapította meg, hogy egy földrajzi jelzéssel ellátott termék ára átlagosan 2,23-szor magasabb, mint egy földrajzi jelzéssel nem ellátott termék ára. 2010-ben az uniós földrajzi jelzésekkel ellátott termékek eladási értéke (az összes ágazatban) 54,3 milliárd EUR volt (az élelmiszerek és italok teljes uniós ágazatának 5,7 %-a); az uniós földrajzi jelzéssel ellátott termékek exportértéke a becslések szerint 11,5 milliárd EUR (az uniós élelmiszer- és italgyártás exportjának 15 %-a).

- **Hatásvizsgálat**

A minőségi jogalkotásnak a kezdeményezéssel kapcsolatos követelményei nem terjednek ki a hatásvizsgálatra, végrehajtási tervre vagy nyilvános konzultációra. Az eredetmegjelölésekről és a földrajzi jelzésekről szóló Lisszaboni Megállapodás genfi szövegéhez történő uniós csatlakozás ütemterve 2017. december 21-én jelent meg, amely szerint az érdekelt felek 2018. január 18-ig nyújthatták be észrevételeiket. 8 észrevétel érkezett.

A minőségi jogalkotásra vonatkozó iránymutatás kimondja, hogy csak akkor kell hatásvizsgálatot végezni, ha van értelme, és ezt eseti alapon kell mérlegelni. Elviekben nincs szükség hatásvizsgálatra, ha Bizottságnak korlátozott a választási lehetősége, vagy egyáltalán nincs is. Jelen esetben is erről van szó, mivel a Lisszaboni Megállapodás genfi szövegéhez történő csatlakozás az Uniónak a Genfi Szöveg által érintett kérdésekkel kapcsolatos kizárólagos hatáskörének ismeretében garantált, és mivel e lépés logikus következménye lenne a lisszaboni rendszer felülvizsgálati folyamatának, amelyben az EU is részt vesz.

Az EU tagsága számos előnnyel jár. A tagság biztosítaná, hogy az uniós szinten lajstromozott, azonban a Lisszaboni Unióban tagsággal rendelkező 7 EU-tagállamban lajstromba nem vett jelenlegi és jövőbeli földrajzi jelzések a lisszaboni rendszer szerinti oltalomban részesüljenek. Az uniós földrajzi jelzések elvben gyors, magas szintű, határozatlan időre szóló oltalomban részesülhetnek a Genfi Szöveg valamennyi jelenlegi és jövőbeli részes államában. Az így létrehozott többoldalú lajstrom a Genfi Szöveg szerinti oltalom tágabb földrajzi kiterjedésének köszönhetően növelné az európai földrajzi jelzések ismertségét. A földrajzi jelzéseknek az EU csatlakozásából eredő fokozott nemzetközi oltalma várhatóan megerősíti és potenciálisan kiterjeszti a földrajzi jelzések oltalmának a mezőgazdaság jelentős hozzáadott értéket előállító ágazatában az inkluzív növekedésre és foglalkoztatásra, a kereskedelemre és a befektetésekre gyakorolt pozitív hatását, a vállalkozások és különösen a kkv-k versenyképességét, valamint a belső piac és a verseny működését, illetve a szellemi tulajdonjogok védelmét. A gazdálkodók és az élelmiszer-gyártók földrajzi jelzéssel ellátott termékeivel kapcsolatos szellemi tulajdonát különösen a nemzetközi piacokon veszélyezteti a kizsákmányolás és az elvesztés kockázata. Az EU-nak a lisszaboni rendszerhez történő csatlakozása lehetővé tenné a vidéki érdekelt felek számára, hogy nemzetközi szinten védjék meg azt, ami helyi szinten értéket jelent, és ily módon kiegyenlítsék az egységes termékszabványok és a mezőgazdasági termékekre nehezedő csökkenő árnyomás irányába mutató szokásos globalizációs trendeket. A jelenlegi, politikai és gazdasági szempontból bizonytalan helyzetben ez a vidéki közösség számára jól látható bizonyítékot nyújtana arra vonatkozóan, hogy az EU a világ minden részén védi és óvja érdekeiket. Mivel a Genfi Szöveg nagyrészt egyenértékű a földrajzi jelzéssel ellátott mezőgazdasági termékek oltalmára vonatkozó uniós jogszabályokkal, nem várható, hogy az uniós csatlakozás a szóban forgó jogszabályok esetében lényeges kiigazításokat igényeljen.

Adminisztratív szempontból a Genfi Szöveg az összes tagállamban egységes szabályokat biztosít az oltalom megszerzéséhez, ezért egyszerűbb és hatékonyabb mechanizmust nyújt a jelenlegi uniós gyakorlattal szemben, amelyet a kétoldalú megállapodások révén lebonyolított helyi eljárások sokfélesége jellemez. Kereskedelempolitikai szempontból pedig igazolja az EU multilateralizmust támogató, felelősségteljes vezető szerepét. Az EU csatlakozása a jelenlegi helyzethez képest várhatóan nem jár többletköltségekkel vagy többletterhekkel a földrajzi jelzéseik lisszaboni rendszer szerinti oltalmára törekvő uniós vállalkozások vagy EU-

tagállamok számára. Sőt, a csatlakozás eredményeként várhatóan csökken ezen adminisztratív költségek és terhek mértéke.

A vállalkozások számára az EU csatlakozása nem jár plusz kiigazítási, megfelelési vagy tranzakciós költségekkel, illetve adminisztratív terhekkkel, kivéve az esetleges egyéni vizsgálati díjakat, amelyeket a lisszaboni tagok felszámíthatnak, és amelyeket a nemzetközi eljárásból eredő megtakarítások mérsékelnek.

A Genfi Szöveg lehetővé teszi az EU számára, hogy a tagállamaival együtt csatlakozzon. A földrajzi jelzéssel ellátott mezőgazdasági termékekre vonatkozó uniós oltalmi rendszer egyetemes és kimerítő jellege ismeretében azonban a lisszaboni rendszerben részt vevő hét uniós tagállam által oltalom céljából bejelentett (jelenleg mintegy 800) és az uniós jogszabályok értelmében oltalomra jogosult eredetmegjelölések vagy földrajzi jelzések a nemzeti jogszabályok helyett kizárólag az uniós jogszabályok értelmében állhatnak oltalom alatt. Ugyanez vonatkozik a Lisszaboni Unióban tagsággal rendelkező harmadik országokból származó és általuk oltalom céljából benyújtott földrajzi jelzések oltalmára. Ennek következtében az EU csatlakozása az uniós tagállamok számára azt eredményezi, hogy a lisszaboni rendszerben való részvételük kevesebb adminisztratív teherrel jár.

Sőt, az EU csatlakozását követően lehetőség nyílik a lisszaboni rendszer szerinti lajstromra történő hivatkozásra, és így nem kell részletesen tárgyalni a földrajzi jelzések kétoldalú oltalmáról. Ez pedig összhangban állna a szellemi tulajdonjogok egyéb területeihez fűződő gyakorlattal, amely szerint az EU arra biztatja partnereit, hogy csatlakozzanak a szellemi tulajdonjoggal kapcsolatos nemzetközi megállapodásokhoz, például a szerzői jogról szóló berni egyezményhez és a védjegyekről szóló madridi jegyzőkönyvhöz, ahelyett, hogy az érdekelt feleket összezavaró, sokféle kezdeményezésből álló hálózatot hoznának létre.

Az EU belépése valószínűleg arra fogja ösztönözni a harmadik országokat, hogy csatlakozzanak a lisszaboni rendszerhez, mivel ez a teljes Lisszaboni Unióban oltalmat biztosít termékeik számára, és ha rendszerük az uniós rendszerrel egyenértékű, élvezhetik az egyes földrajzi jelzések hatékony vizsgálati eljárásainak előnyeit.

Az EU csatlakozása különösen a fejlődő országokra gyakorolna jótékony hatást, amelyek a Genfi Szöveghez történő csatlakozást tervezik, mivel földrajzi jelzéseik a lisszaboni rendszeren keresztül oltalomban részesülhetnek. A 17 tagból álló afrikai OAPI (szellemi tulajdonjogokkal foglalkozó iroda) is érdeklődik a Lisszaboni Unióhoz történő csatlakozás iránt, ami jól mutatja, hogy milyen a földrajzi jelzések milyen hathatós eszközül szolgálhatnak a fejlődő országok gazdálkodói jogainak és hagyományos értékének védelméhez.

Az esetleges hátrányok közé sorolható az, hogy a lisszaboni rendszernek egyelőre korlátozott a tagsága, valamint az aggály, hogy a földrajzi jelzésekkel kapcsolatban a WTO-n belüli előrelépés egyre távolabb kerül; egyes uniós tagállamoknak az EU csatlakozásával kapcsolatos szkepticizmusa, valamint a pénzügyi vonzatokat illető bizonytalanság. A Genfi Szöveg szerinti modernizált rendszer azonban vonzóbb lehet a lehetséges új tagok számára; a WIPO-n belüli előrehaladás akár kedvezően is hathat a WTO-ban a földrajzi jelzésekkel kapcsolatos vitákra, mivel megfelelő szinergiákat alakít ki, és a felülvizsgált Lisszaboni Megállapodást közelebb viszi a WTO-eljáráshoz; a lisszaboni rendszerrel kapcsolatban fenntartásokkal élő uniós tagállamoknak nem muszáj csatlakozniuk; továbbá a lisszaboni rendszer tagjai előrelépéseket értek el a lisszaboni rendszer pénzügyi fenntarthatóságának biztosítására irányuló erőfeszítéseik terén.

Összességében az EU-nak a Lisszaboni Megállapodás genfi szövegéhez történő csatlakozásából származó előnyök ellensúlyozzák a hátrányokat. Ahhoz, hogy az EU

csatlakozhasson a lisszaboni rendszerhez, a Bizottságnak javaslatot kell tennie azon jogi aktusokra, amelyek az EU-nak a Lisszaboni Megállapodás genfi szövegéhez történő csatlakozásához és annak végrehajtásához szükségesek.

- **Célravezető szabályozás és egyszerűsítés**

Tárgytalan.

- **Alapjogok**

Az Uniónak a Lisszaboni Megállapodás genfi szövegéhez történő csatlakozása hozzájárul az Európai Unió Alapjogi Chartája 17. cikke (2) bekezdésének teljesítéséhez, amely szerint a szellemi tulajdon védelmet élvez.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

Lásd a mellékelt pénzügyi kimutatást.

5. EGYÉB ELEMEEK

- **Végrehajtási tervek, valamint a nyomon követés, az értékelés és a jelentéstétel szabályai**

Tárgytalan.

- **Magyarázó dokumentumok (irányelvek esetén)**

Tárgytalan.

- **A javaslat egyes rendelkezéseinek részletes magyarázata**

Tárgytalan.

javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

az Európai Uniónak az eredetmegjelölésekről és a földrajzi jelzésekről szóló Lisszaboni Megállapodás genfi szövegéhez történő csatlakozásáról

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 207. cikkére, összefüggésben 218. cikke (6) bekezdésének a) pontjával,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

tekintettel az Európai Parlament egyetértésére,

mivel:

- (1) Az eredetmegjelölések oltalmára és nemzetközi lajstromozására vonatkozó, 1958. október 31-i Lisszaboni Megállapodás¹ (a továbbiakban: Lisszaboni Megállapodás) az ipari tulajdon oltalmára 1883. március 20-án, Párizsban létesült Párizsi Egyezmény (a továbbiakban: Párizsi Egyezmény) által létrehozott, az ipari tulajdon oltalmára létesült Párizsi Unió keretében egy különleges uniót (a továbbiakban: Különleges Unió) hozott létre. A Lisszaboni Megállapodás értelmében a szerződő felek vállalják, hogy saját területükön oltalomban részesítik a Különleges Unió egyéb tagországaiból származó termékeknek a származási országban elismert és oltalom alatt álló, valamint a Szellemi Tulajdon Világszervezetének a Szellemi Tulajdon Nemzetközi Irodája által lajstromozott eredetmegjelölését, kivéve, ha a lajstromozás kérelmezésétől számított egy éven belül arról nyilatkoznak, hogy nem tudják biztosítani az oltalmat.
- (2) Hét tagállam részes fele a Lisszaboni Megállapodásnak: Bulgária (1975 óta), a Cseh Köztársaság (1993 óta), Franciaország (1966 óta), Olaszország (1968 óta), Magyarország (1967 óta), Portugália (1966 óta) és Szlovákia (1993 óta). Három másik tagállam (Görögország, Románia és Spanyolország) aláírta, de még nem erősítette meg a Lisszaboni Megállapodást. Maga az Unió nem tagja a Lisszaboni Megállapodásnak, mivel a megállapodás úgy rendelkezik, hogy csak államok csatlakozhatnak hozzá.
- (3) 2015. május 20-án fogadták el az eredetmegjelölésekről és a földrajzi jelzésekről szóló Lisszaboni Megállapodás genfi szövegét² (a továbbiakban: a Genfi Szöveg), amely a Lisszaboni Megállapodás felülvizsgálatát tartalmazza. A Genfi Szöveg elsősorban a Különleges Unió hatályát terjeszti ki annak érdekében, hogy a termékek eredetmegjelölésének oltalmát a szellemi tulajdon-jogok kereskedelmi vonatkozásairól szóló WTO-megállapodás értelmében valamennyi földrajzi jelzésre kiterjessze. A Genfi Szöveg az említett megállapodással és a mezőgazdasági termékek eredetmegjelöléseinek és földrajzi jelzéseinek oltalmáról szóló releváns uniós

¹

http://www.wipo.int/export/sites/www/lisbon/en/legal_texts/lisbon_agreement.pdf

²

http://www.wipo.int/edocs/lexdocs/treaties/en/lisbon/trt_lisbon_009en.pdf

jogszabályokkal összeegyeztethető, továbbá lehetővé teszi a nemzetközi szervezetek számára, hogy szerződő felekké váljanak.

- (4) A Genfi Szöveg által érintett területekkel kapcsolatban az Unió kizárólagos hatáskörrel rendelkezik. Ezt az Európai Unió Bíróságának a C-389/15. sz. ügyben 2017. október 25-én hozott ítélete³ is megerősítette, amely pontosította, hogy a Lisszaboni Megállapodás felülvizsgált tervezete, amelyet később Genfi Szöveggé vált, alapvetően az Unió és a harmadik államok közötti kereskedelem elősegítésére és szabályozására irányul, másfelől e kereskedelemre közvetlen és azonnali hatásokat gyakorol. Tehát a Genfi Szöveg megtárgyalása azon kizárólagos hatáskörbe tartozik, amelyet az Európai Unió működéséről szóló szerződés 3. cikkének (1) bekezdése biztosít az Unió számára az EUMSZ 207. cikkének (1) bekezdésében említett közös kereskedelempolitika területén, különös tekintettel a szellemi tulajdonjogok kereskedelmi vonatkozásaira.
- (5) Egyes mezőgazdasági termékeket illetően az Unió kidolgozta a földrajzi jelzések oltalmának egységes és átfogó rendszerét a borok (1970), a szeszes italok (1989), az ízesített borok (1991), valamint az egyéb mezőgazdasági termékek és élelmiszerek (1992) vonatkozásában. Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 3. cikke szerinti kizárólagos hatáskör alapján a tagállamok nem rendelkezhetnek a Különleges Unió harmadik országnak minősülő tagjaiból származó mezőgazdasági eredetmegjelölések és földrajzi jelzések számára oltalmat biztosító nemzeti oltalmi rendszerekkel. Amíg azonban az Unió nem részes fele a Genfi Szövegnek, a Különleges Unión belüli oltalom céljából nem nyújthatja be az uniós szinten lajstromozott mezőgazdasági eredetmegjelöléseket és földrajzi jelzéseket, és ugyanezen rendszer alapján nem részesítheti oltalomban olyan tagok eredetmegjelöléseit és földrajzi jelzéseit, amelyek harmadik országok.
- (6) Ahhoz, hogy az Unió megfelelően gyakorolhassa a Genfi Szöveg által érintett területekkel kapcsolatos kizárólagos hatáskörét, valamint a mezőgazdasági eredetmegjelölések és földrajzi jelzések oltalmának átfogó rendszerével összefüggő feladatait, az Uniónak a megállapodás részes felévé kell válnia.
- (7) Az Uniónak a Genfi Szöveghez történő csatlakozása összhangban áll az Európai Unió Alapjogi Chartája 17. cikkének (2) bekezdésével, amely szerint a szellemi tulajdon védelmet élvez.
- (8) Ezért az Európai Uniónak csatlakoznia kell a Genfi Szöveghez.
- (9) Az Európai Unióról szóló szerződés 17. cikkének (1) bekezdése alapján a Különleges Unióban az Uniót a Bizottság képviseli,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

A Tanács az Unió nevében ezúton jóváhagyja az Európai Uniónak az eredetmegjelölésekről és a földrajzi jelzésekről szóló Lisszaboni Megállapodás genfi szövegéhez (a továbbiakban: Genfi Szöveg) történő csatlakozását.

A Genfi Szöveg e határozat mellékletét képezi.

³ A Bíróság C-389/15. sz., Bizottság kontra Tanács ügyben 2017. október 25-én hozott ítéletének (ECLI:EU:C:2017:798) 45. és azt követő pontjai.

2. cikk

A Tanács elnöke kijelöli a Genfi Szöveg 28. cikke (2) bekezdésének ii. pontjában meghatározott jóváhagyási okmány letétbe helyezését az Európai Unió nevében annak érdekében elvégezni jogosult személyt, hogy kifejezze, az Európai Unió a Genfi Szöveget magára nézve jogilag kötelező erejűnek ismeri el.

3. cikk

Az Európai Unióról szóló szerződés 17. cikkének (1) bekezdése alapján a Különleges Unióban az Uniót a Bizottság képviseli. A Bizottság megteszi a Genfi Szöveg szerint szükséges összes bejelentést az Unió nevében.

A Bizottság lesz a Genfi Szöveg 3. cikkében említett illetékes hatóság, amely az Unió területén a Genfi Szöveg végrehajtásáért, valamint a Szellemi Tulajdon Világszervezetének a Szellemi Tulajdon Nemzetközi Irodájával folytatandó kommunikációért felel a Genfi Szöveg és a Lisszaboni Megállapodás, valamint a Lisszaboni Megállapodás genfi szövege szerinti Közös Végrehajtási Szabályzat (a továbbiakban: Közös Végrehajtási Szabályzat)⁴ értelmében.

4. cikk

A Genfi Szöveg 29. cikkének (4) bekezdésével összhangban a csatlakozási okmányhoz csatolt nyilatkozat a Genfi Szöveg 15. cikkének (1) bekezdésében említett határidő, valamint a szöveg 17. cikkében említett időszakok egy évvel történő meghosszabbítását állapítja meg, a Közös Végrehajtási Szabályzatban meghatározott eljárással összhangban.

A Közös Végrehajtási Szabályzat 5. szabálya (3) bekezdésének a) pontja értelmében a Szellemi Tulajdon Világszervezete főigazgatójának címzett, a csatlakozási okmányhoz csatolt értesítés azt a követelményt állapítja meg, hogy a lajstromozott eredetmegjelölésnek vagy földrajzi jelzésnek az Unió területén való oltalom alá vonásához a bejelentésnek a Közös Végrehajtási Szabályzat 5. szabályának (2) bekezdésében meghatározott kötelező tartalom mellett olyan adatokat is tartalmaznia kell, amelyek – eredetmegjelölés esetében – a termék minőségére és tulajdonságaira, valamint az előállítás földrajzi területének földrajzi környezetéhez fűződő viszonyára, és – földrajzi jelzés esetében – a termék minőségére, hírnevére vagy egyéb tulajdonságára és a földrajzi származási területhez fűződő viszonyára vonatkoznak.

5. cikk

Ez a határozat [...] -án/-én lép hatályba.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*

⁴ A Lisszaboni Megállapodás és a Lisszaboni Megállapodás genfi szövege szerinti, a Lisszaboni Unió Közgyűlése által 2017. október 11-én elfogadott Közös Végrehajtási Szabályzat http://www.wipo.int/meetings/en/doc_details.jsp?doc_id=376416, WIPO A/57/11. sz. dokumentum, 2017. október 11.

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS

PÉNZÜGYI KIMUTATÁS		FS/18/YG/mh XXX agri.ddg2...XXX 6.221.2018.1 DÁTUM: 2018.3.5.	
1. KÖLTSÉGVETÉSI TÉTEL: 05 06 01		ELŐIRÁNYZATOK: 7,228 millió EUR	
2. CÍM: Javaslat – A Tanács határozata az Európai Uniónak az eredetmegjelölésekről és a földrajzi jelzésekről szóló Lisszaboni Megállapodás genfi szövegéhez történő csatlakozásáról			
3. JOGALAP: Az Európai Unió működéséről szóló szerződés 207. cikke és 218. cikkének (6) bekezdése			
4. CÉLKITŰZÉSEK: E tanácsi határozatra irányuló javaslattal a Bizottság a Tanács jóváhagyását kéri, hogy engedélyezze az Európai Uniónak a Genfi Szöveghez történő csatlakozását			
5. PÉNZÜGYI HATÁSOK	12 HÓNAPOS IDŐSZAK (millió EUR)	FOLYÓ PÉNZÜGYI ÉV 2018 (millió EUR)	KÖVETKEZŐ PÉNZÜGYI ÉV 2019 (millió EUR)
5.0. KIADÁSOK – AZ EU-KÖLTSÉGVETÉS TERHÉRE (VISSZATÉRÍTÉSEK/BEAVATKOZÁSOK) – NEMZETI HATÓSÁGOK – EGYÉB	–	1,0 1,0 – –	1,0 (becslés)
5.1. BEVÉTELEK – AZ EU SAJÁT FORRÁSAI (LEFÖLÖZÉSEK/VÁMOK) – NEMZETI SZINTŰ BEVÉTELEK			
	2020	2021	2022
5.0.1. KIADÁSI ELŐIRÁNYZAT			
5.1.1. BEVÉTELI ELŐIRÁNYZAT			
5.2. SZÁMÍTÁS MÓDJA: még nincs meghatározva			
6.0. FINANSZÍROZHATÓ-E A PROJEKT A FOLYÓ KÖLTSÉGVETÉS VONATKOZÓ ALCÍMÉBEN SZEREPLŐ ELŐIRÁNYZATOKBÓL?			IGEN NEM
6.1. FINANSZÍROZHATÓ-E A PROJEKT A FOLYÓ KÖLTSÉGVETÉS ALCÍMEI KÖZÖTTI ÁTCSOPORTOSÍTÁSSAL?			IGEN NEM
6.2. SZÜKSÉG LESZ-E PÓTKÖLTSÉGVETÉSRE?			IGEN NEM
6.3. SZÜKSÉG LESZ-E ELŐIRÁNYZATOK BEVEZETÉSÉRE A JÖVŐBENI KÖLTSÉGVETÉSEKBE?			IGEN NEM
ÉSZREVÉTELEK: A díjfizetés azt a tagállamot terheli, amelyből az eredetmegjelölés vagy földrajzi jelzés származik. A Genfi Szöveg 24. cikke (2) bekezdésének v. pontja értelmében azonban az Unió az éves költségvetésében e célra rendelkezésre álló forrásból fedezett különleges hozzájárulással is élhet. 2018-ban e célra a 05 06 01 költségvetési sorból 1 millió EUR-t különítenek el.			